

บทคัดย่อ

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค

ลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน

ชื่อผู้วิจัย : นายอนุรัตน์ อินทร

ปริญญา : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชา : ยุทธศาสตร์การพัฒนากูมิภาค

ปีการศึกษา : 2551

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.มามะ จิตตะสังกะ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ลีตระกูล

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงประยุกต์โดยใช้เทคนิคเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณในการดำเนินงานตามระเบียบวิธีวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพ โอกาสและข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงราย ในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคต ตลอดจนรวบรวมปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย และเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายเพื่อการเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการธุรกิจด้านการท่องเที่ยว องค์การภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดทำยุทธศาสตร์และการจัดการการท่องเที่ยว เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ การสนทนากลุ่ม และการใช้แบบสอบถาม ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้เทคนิค SWOT Analysis และ เทคนิคเดลฟาย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพแวดล้อมของเชียงรายในด้านการท่องเที่ยวเพื่อการเป็นศูนย์กลางการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบนมีค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักสูงสุดอยู่ระหว่างจุดอ่อน (Weakness) กับ โอกาส (Opportunity) หมายถึง หน่วยงานมีปัจจัยภายในไม่ดีแต่มีปัจจัยภายนอกดี หรือภายในด้อยแต่ภายนอกเอื้อ ยุทธศาสตร์ที่จะกำหนดขึ้น เรียกว่า ยุทธศาสตร์พลิกฟื้น โดยมีวิสัยทัศน์ คือ ศูนย์กลางการท่องเที่ยวของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน เป้าประสงค์ คือ ใช้ศักยภาพและเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มมูลค่า โดยมุ่งให้มีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวภายในประเทศ และกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในเขตอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ตอนบน กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ คือ ใช้ศักยภาพและเพิ่มช่องทางการท่องเที่ยว พัฒนาให้เป็น ศูนย์กลางเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้านใน อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน พัฒนามาตรฐานการบริการ และบุคลากรการท่องเที่ยวสู่สากล ส่งเสริมและพัฒนาการประชาสัมพันธ์ และการตลาดท่องเที่ยว และพัฒนาความร่วมมือภาครัฐและ เอกชน ของกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงตอนบน กับ จังหวัดเชียงราย

สำหรับข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์นั้นผู้วิจัยพบว่า ควรใช้กระบวนการ การทำงานแบบ บูรณาการในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายโดยตั้งคณะกรรมการร่วมของภาครัฐ ภาค ธุรกิจการท่องเที่ยว สถาบันการศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาการ ท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดแผนพัฒนา ระยะสั้น ระยะยาว หนึ่งปี สามปี ห้าปี โดยมีภาคเอกชนเป็นเจ้าภาพหลัก ภาครัฐเป็นฝ่ายสนับสนุน และที่สำคัญจะต้องมี เอกภาพในการทำงาน ควรกระตุ้นให้รัฐได้มุ่งเน้นความร่วมมือในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอย่าง จริงจัง โดยเน้นจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น และ สามารถปฏิบัติได้

ข้อเสนอเชิงพัฒนา ผู้วิจัยเห็นว่า ควรพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย และครบรอบ 12 เดือน เพื่อกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวสามารถอยู่ในจังหวัดเชียงรายได้นานขึ้น เน้น การพัฒนาทักษะภาษา ทักษะการบริการ และแนวทางปฏิบัติต่อนักท่องเที่ยวของบุคลากร และ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในท้องถิ่น ชุมชน โดยให้ห้องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น คนในชุมชนเข้ามาร่วม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

Abstract

Thesis Title : Chiangrai Strategic Plan for Establishment of Tourism Linkage Center in the Upper
Greater Mekong Sub-Region

Author : Anurat Intorn

Degree : Doctor of Philosophy

Major Field : Regional Development Strategies

Academic Year : 2008

Thesis Advisors :

Professor Dr.Manat Suwan	Major Advisor
Associate Professor Dr.Makha Khittasangka	Co-Advisor
Assistant Professor Dr. Suchart Leetagool	Co-Advisor

Qualify and quantitative techniques were selected to be used in this applied research according to the general research procedure in order to collect any information that was relevant to potential, opportunity and threat on Chiangrai tourism in both present and future days. Besides, many tourism problems would also be mentioned and analyzed for making the Chiangrai tourism strategic proposal in which Chiangrai province can be the center of the Greater Mekong Sub-region (GMS) comprising Thailand, China, Myanmar and Lao.

The sample of this study consisted of many of the executives and officers from both government and civil area who had experience and got involve with Chiangrai tourism continuously. The group discussion and questionnaire were selected as studios tools to collect data and they should be analyzed by using the SWOT and Delphi Techniques.

The result of the study were found that the physical features of Chiangrai as being the center of the Greater Mekong Sub-region were highest weighted average and positioned between the weakness and the opportunity. This meant Chiangrai had some problems occurred inside its management but still be strong in many outside factors. For the competitive tourism strategy, we offered "the Turn around strategy" with a vision that was Chiangrai as being the center of the Greater Mekong Sub-region. The objective of this strategy was to increase potential, tourist

channel and values for its tourism. It would focus on the linkage creation among the traveling places inside the GMS group.

The strategy was finally concluded into 5 ways as follow; 1) increasing the potential and traveling channel of the Chiangrai tourism, 2) continually improvement as being the center of the GMS, 3) improving the service and service mind of the people in tourist organization into high universal standard, 4) promoting and improving the public relations and tourism market and 5) improving the co-operation between the government and private organizations among the country around the GMS with Chiangrai.

For a strategic advice, the investigator suggested that we should bring an integration working concept to develop the Chiangrai tourism by creating the tourism joint committee. The committee would be consisted of the government officer, private tourist organization, educational institute and other stakeholders with full responsible empowerment in tourism management. One of its important roles is to urge the government to support the Chiangrai tourism sincerely and continuously.

About the advice for an improvement, the investigator suggested that we should increase and vary traveling activity throughout the 12 months. These will motivate many tourists to stay and have more activity in Chiangrai for longer period. Moreover, foreign language and service mind improvement should be focused and developed to all people in tourist organizations. Most of all, the government should find more new traveling places and let folk people and many local organizations to take their part in their own area development for their pride eternally.